

TEXTIL – ÉS FONALMENTŐ MODUL
KÉSZSÉGFEJLESZTŐ ISKOLA HELYI TANTERV

11. ÉVFOLYAM

Tartalom

TEXTIL – ÉS FONALMENTŐ MODUL - KÉSZSÉGFEJLESZTŐ ISKOLA HELYI TANTERVE	578
A textil- és fonalmentő modul célja	578
A textil- és fonalmentő modul feladatai	578
A készségfejlesztő iskola helyi tantervének szerepe a fejlesztési területekben.....	579
A textil – és fonalmentő modul szerepe a kulcskompetenciák fejlesztésében	580
Tárgyi feltételek, eszközigény	581
A szaktanterem felszerelési tárgyai	582
Raktár felszerelési tárgyai	583
Anyaggyűjtemények.....	583
Munkavégzés eszközei, szerszámai.....	584
Védőeszközök, védő felszerelések	585
A modul teljesítéséhez javasolt óraterv	586
A modul témáinak feldolgozására javasolt időkeret.....	586
Helyi tanterv – Textil- és fonalmentő modul – 11. évfolyam.....	587

---

*TEXTIL – ÉS FONALMENTŐ MODUL - KÉSZSÉGFEJLESZTŐ ISKOLA
HELYI TANTERVE*

A textil- és fonalmentő modul célja

1. A tanulók részére a textil- és fonalmentő tevékenységek bemutatása, megtanítása, gyakorlása, a szükséges készségek elsajátítása és önálló - részben önálló alkalmazása.
2. Olyan szakmai elméleti és gyakorlati felkészültségű szakemberek képzése, akik képesek ellátni a készségfejlesztő kerettanterv munkaterületének megfelelő munkatevékenységeket, munkaköröket.

A textil- és fonalmentő modul feladatai

1. A textil- és fonalmentés során az alapanyagok és felhasználásuk megismerése, a gépek rendeltetésszerű használatának elsajátítása, egyszerű használati tárgyak elkészítése, munkahelyi szokások kialakítása.
2. Textilek bontásával és feldolgozásával kapcsolatos teendők gyakorlása (tervezés, kellékek és eszközök kiválasztása, a feldolgozás során felmerülő problémák kezelése), kulturált viselkedési szokások elsajátítása.
3. Textilmentés során felhasznált eszközök hatékony használata, fonalak és anyagok fajtáinak megismerése, körültekintő, balesetvédelmi előírásoknak megfelelő használata, szelektív hulladékgyűjtés alapjainak elsajátítása.
4. Ruhagondozási műveletek – mosás, vasalás, varrás – gyakorlása és elsajátítása, a textíliáknál tanult előzetes ismeretek alkalmazása, piktogramok helyes értelmezésének megtanulása.
5. A varráshoz használatos eszközök, alapanyagok, öltésfajták megismerése, ruhajavítás és egyszerűbb munkadarabok készítése segítséggel.
6. Lakáskultúrával kapcsolatos ismeretek bővítése, rendezett környezet iránti igény kialakítása, textíliák hasznosításának újragondolása.
7. Balesetvédelem a munkafolyamatok végzése során.
8. Képességekhez igazodó, rendszeres gyakorlás biztosítása a mindennapi

munkatevékenységekben:

A készségfejlesztő iskola helyi tantervének szerepe a fejlesztési területekben

Az erkölcsi nevelés: A textil és fonalmentő műhelyben elvárt magatartásformák, a szükséges viselkedési szokások és szabályok elsajátítása. Hatékony munkavégzés a társakkal, pedagógussal, szakoktatóval.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés: Megismerik nemzeti kultúránk értékeit, hagyományait, a szövés és fonás tárgyi örökségeit. A népi motívumok megjelennek az általuk készített munkadarabokban.

Az önismeret és társas kultúra fejlesztése: A tanulók önismeretének, önértékelésének fejlesztése a gyakorlati textil és fonalmentő tevékenységeken keresztül. A képességek szélesebb körű megismerése, a reális énkép kialakítása.

A társakkal való együttműködés elvárható szinten legyen jelen a mindennapi munkavégzésükben.

A testi és lelki egészségre nevelés: A mindennapi élethez alapvetően nélkülözhetetlen a munkavédelmi, egészségvédelmi ismeretek és szokások elsajátítása mellett a testi fejlettség és ellenálló képesség kialakítása és fenntartása is. Fontos, hogy kialakuljanak bennük az egészséges életmódhoz tartozó higiéniai szokások és a maguk szintjén vigyázzanak egészségükre. Törekedni kell a textil és fonalmentő tevékenységek kitartó folyamatos végzéséhez szükséges, helyes testtartásra, a megfelelő testi fejlettség (fizikai állóképesség) elérésére, fenntartására. Sajtátítsák el a fiatalok az egészség megóvásához szükséges egészségügyi alapismereteket, az alapvető higiéniai szokásokkal együtt. Mindennapi életük és munkájuk során törekedjenek az egészséges és a tiszta, környezetszennyezéstől mentes életmód megismerésére, megtanulására és követésére.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség: A magatartást szabályozó viselkedésformák kialakítása és megszilárdítása a textil és fonalmentő tevékenységek végzése közben. Ismerjék meg a különböző élethelyzeteket, fokozatosan tudjanak megfelelni a fiatalok a rájuk váró (képességeikhez mért) feladatoknak. Úgy kell megismertetni velük helyzetüket, hogy lehetőleg

Textil és fonalmentő modul -11. évfolyam

elfogadják azt, és segítséggel képesek legyenek a velük sorsközösségben élő társaikkal megfelelően együtt élni és dolgozni. Tudják az emberi kapcsolataikban az egyet nem értést kezelni, és kevésbé sérüljenek a vitákban. Forduljanak bizalommal szűkebb- és tágabb környezetükhöz, amennyiben segítségre van szükségük.

Fenntarthatóság, környezettudatosság: A képzés során a tanulók közvetlenül kapcsolódnak be környezetük alakításába, értékeinek megőrzésébe és újjáalakításába, tapasztalatokat szereznek a környezetet megóvó szokásokról, lehetővé válik a környezetkímélő szemlélet és életvitel kialakítása, elsajátítása, pl.: mértékletes vegyszerhasználat, szelektív hulladékgyűjtés, maradék és hulladék anyagok felhasználása, tudatos vásárlás, anyagok, eszközök, energiaforrások takarékos használata. A szépre és jóra való fogékonyság kialakítása és fejlesztése. Segítséggel tegye vonzóvá környezetét, ehhez hulladék anyagokat is tudjon felhasználni, tudjon dolgozni megfelelően előkészített helyszínen és munkaeszközökkel. Vegye észre, hogy a rend és tisztaság a szűkebb és tágabb környezetet széppé teszi.

Pályaorientáció: A tanulók szabadidejének hasznos eltöltését, a munka világában való hatékony részvételét segítő gyakorlati ismeretek elsajátítása.

Gazdasági és pénzügyi nevelés: A tantárgy hozzájárul a pénzeszközök használatában való jártasság kialakításához, a takarékos anyagfelhasználáson keresztül a takarékoság kialakításához, bevétel és kiadások összefüggéseinek felismeréséhez, a pénz szükségszerű beosztásának megtanulásához.

A tanulás tanítása: Az előzetes elméleti és gyakorlati ismeretek alkalmazására készítetés az adott munkafolyamatokban.

A textil – és fonalmentő modul szerepe a kulcskompetenciák fejlesztésében

Anyanyelvi kommunikáció: A készségfejlesztő kerettanterv segíti a társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs formák elsajátítását, a gyakorlati tevékenységek során az ok- okozati összefüggések felismerését, fejlődik a beszédértés és beszédprodukció, bővül a szókinccs.

Textil és fonalmentő modul -11. évfolyam

Matematikai kompetencia: A tanuló a matematikai ismereteit, logikai gondolkodását a gyakorlatba ágyazva alkalmazza. Készségszintűvé válik a mértékegységek használata, bővülnek az ismeretek a pénzkezelés szabályairól, fejlődik a térbeli és időbeli, síkbeli tájékozódása, problémamegoldó képessége.

Természettudományos és technikai kompetencia: A sokrétű textil-kelme és fonal feldolgozása során folytatott eszközhasználat segíti a tárgyak tulajdonságainak, működésének megismerését, folyamatok megértését, használatukban való jártasság kialakulását.

Szociális és állampolgári kompetencia: Az önismeret mélyítése, a megfelelő viselkedési szokások kialakítása segíti a társadalmi beilleszkedést. A tanuló képessé válik a családban betöltött szerepek és feladatok felismerésére, a munkamegosztásban való produktív részvételre, igényeinek kifejezésére és megvalósítására, kötelességeinek elvégzésére, jogainak érvényesítésére.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia: A tanulók egyre magabiztosabbá válnak a mindennapi fonal és textilmentő tevékenységekben, a gyakorlati feladatok során mélyebb ön- és társ ismeretre tesznek szert, ezáltal képessé válnak a munkamegosztásba történő hatékony bekapcsolódásra és munkavégzésre a megfelelő óvó-védő munkahelyeken.

Eszztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség: A textil és fonalmentő munkák végzése során a tanulók felismerik a tisztaság és a rend fontosságát, az újrahasznosítás jelentőségét. Ízlésviláguk fejlődik, a mindennapokba beépül a harmonikus környezet kialakítása iránti igény főként saját készítésű munkadarabjaikkal.

Tárgyi feltételek, eszközigény

A munkatevékenység végzése történhet a teljes képzési idő alatt az iskolai tanműhelyben, illetve a képzési idő egy részében, gazdálkodó szervezetnél megfelelő személyi segítők biztosításával (pl. csoportos gyakorlat vagy egyénenként munkahelyi gyakorlat program során).

1. A tárgyi feltételeknek biztosítaniuk kell a sajátos nevelési igény és az egyéni szükséglet kielégítését a megfelelő gyakorlatorientált, differenciált képzés lehetőségével.
2. A tananyag elsajátításának feltétele a jól felszerelt gyakorlóhely.
3. A gyakorlati képzés helyszíne legyen világos, tágas, jól szellőztethető. Rendelkezzen megfelelő berendezéssel: kényelmes székekkel, megfelelő méretű asztalokkal, kellő helyel

Textil és fonalmentő modul -11. évfolyam

a munkavégzéshez, raktározáshoz.

4. A megfelelő felszereltség biztosításához alapvető a jó minőségű eszközök megléte.
5. Kiemelten fontos a saját munkaeszköz szükségessége minden tanuló részére. Ez elengedhetetlen a munkafolyamatok tanulásához, gyakorlásához, figyelemmel arra, hogy sok esetben szükséges speciális eszköz alkalmazása is (pl. balkezeseknek).
6. Lényeges a mérőeszközök, csomagolóeszközök és a raktározáshoz megfelelő, biztonságos terület kialakítása, különösen tekintettel arra, hogy a feldolgozásra kerülő anyagok éghetőek.
7. A tanórák jelentős részét a műhelyben töltik a tanulók. Hasznos, ha többször van módjuk fonalboltban, textiláruházban tanulmányi látogatásokon, műhelylátogatásokon részt venni.
8. Az információhordozó- és szemléltetőanyagok használatához szükség van audiovizuális eszközökre (vetítővászon, írás-, mozgó- és diafilmvetítő, video lejátszó, tévé). Elhelyezésük módjával biztosítani kell egyszerű és gyors alkalmazhatóságukat. Ezért megfelelő méretű üveg- illetve zárt ajtós szekrényekben célszerű elhelyezni azokat.

A szaktanterem felszerelési tárgyai

1. munkaasztalok, támlás székek
2. nagyméretű falitábla
3. nagyméretű mágnes tábla mágnes lapokkal
4. digitális, interaktív tábla, DVD-, videó lejátszó, CD-s magnó
5. polcok, polcrendszerek, szekrények

Raktár felszerelési tárgyai

1. polcrendszer (félkész-, kész áruknak, segédanyagoknak, kellékeknek)
2. célnak megfelelő tároló rekeszek, dobozok, fiókok, kosarak
3. létra

Anyaggyűjtemények

1. férfi,- női,- gyermek alsó és felső ruházat
2. lakástextíliák
3. gazdasági textíliák
4. kötött és horgolt (hurkolásos technikával készített) textíliák
5. kellékek

Nyersanyaggyűjtemény

1. növényi eredetűek
2. állati eredetűek
3. vegyi szálak

Fonál- és cérnagyűjtemény

1. szövő-, kötőipari fonalak, cérnák
2. varrófonalak, varrócérnák
3. hímzőfonalak, hímző cérnák

Falítáblák, diaképek, fotók, írásvetítő fólia ábrák

1. textilipari gépek egyszerűsített vázlatai
2. gyártási eljárások folyamatábrái
3. hangtechnikai- és képtovábbító eszközök /rádió, magnó/, projektorok

Szabványok, szakkönyvek, szakfolyóiratok

Munkavégzés eszközei, szerszámai

1. vágó szerszámok, élezők, vágó gép, körkés, kézimunka-, szabász-, bontó olló, bontó-tű
2. varró szerszámok: varró-, kötő-, hímző-, subázó-, horgoló-, merkelő-, gombos-, biztosítóű
3. simító- és gőzölő eszközök, vasaló állvány
4. mosógép, mosó- és tisztító szer, fertőtlenítő, fehérítő, keményítő
5. varrógép
6. kötőgép
7. kiegészítők és segédeszközök: tűbefűző, patent, húzózár, tépőzár, kapcsok, gombok, gyöngyök, damil, emlékeződrót, damil, válltömések, fémkarikák, gyermekjáték- és figurák kellékei (maci szemek, orrok), gumik, madzagok, szalagok, szegőpántok, zsinórok, tejszűrő papírmerevítő, vasalható közbélés, gyűszű, tűpárna, felvető fonal, szövő- kötő- horgoló fonalak, rongy csíkok textilből, tömőanyagok, textilfilc, ruhafesték
8. rajzoló-, jelölő-, mérő eszközök: szabókréta, vonalzó, illanófilc, mérőszalag, sablon, mintaív
9. tároló eszközök: zacskók, dobozok, címkék: műanyag, papír, üveg, fém, textil
10. csomagoló anyagok
11. fóliázó-, kézi nyomdai eszközök, címkék, ragasztó anyagok
12. kisváltós, álló típusú szövőszék
13. asztali, fekvő típusú szövőszék, szövőkeretek
14. lábítós övszövő

Textil és fonalmentő modul -11. évfolyam

15. szalagszövő madzag
16. kötélverő fonálsodráshoz
17. vetélő, leverő villa
18. szálfeszítő
19. karmantyúk, tarisznyaszövő
20. asztalra szerelhető szövőléc: szövő túske, szövő léc, felfogató kar
21. gáztűzhely, elektromos főzőlap
22. természetes és vegyi festékek

Védőeszközök, védő felszerelések

1. munkaköpeny
2. pormaszk
3. gyűszű
4. kártevők elleni védelem: molyirtó, penész gátló, fertőtlenítő
5. poroltó készülék
6. szociális helyiség: WC, mosdó, öltöző
7. munka cipő
8. sötétítő textília: relaxa, szalag függöny, redőny
9. nagyító

A modul teljesítéséhez javasolt óraterv

Évfolyamok	11.
Heti órakeret	8
1 éves órakeret	288
Ebből kötött	259
Szabadon tervezhető órakeret	29

A modul témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Témakör / évfolyam	11.
1. Anyagismeret/ fonalmentés	16
2. Anyagismeret/ textilmentés	16
3. Eszközhasználat, baleset megelőzés	16
4. Fonalmentés menete	60+20
5. Textilmentés menete	71+9
6. Kapcsolódó más gyakorlati tevékenységek (üzemlátogatás, tanulmányi séta)	16
7. Mérés, csomagolás, tárolás	8
8. Textil és fonalmentés termékeinek mindennapi hasznosítása	40
9. Ismétlés, rendszerezés	16

Helyi tanterv – Textil- és fonalmentő modul – 11. évfolyam

Tematikai egység	1. Anyagismeret/fonalmentés	Órakeret: 16 óra
Előzetes tudás	<ol style="list-style-type: none"> 1. A megelőző évfolyamokon elsajátított tudáselemek és kompetenciák, ismeretanyag és tevékenységi forma. 2. Egyéni képességek szerinti anyagismeret, biztonságos eszközhasználat, a munkavégzéshez szükséges pozitív hozzáállás, a társakat nem zavaró viselkedés. 3. Aktívan vegyen részt a tanuló a megismert munkafolyamatban. 4. A kommunikációs helyzetekben tartsa be a normákat, illemszabályokat. 5. Legyen fogalma a környezetvédelemről. 6. Ismerjen néhány piktogramot. 7. Képességének megfelelő mértékben használja mérési ismereteit, különös tekintettel a hosszúság és tömeg mérésére.	
Tantárgyi fejlesztési célok	<ol style="list-style-type: none"> 1. A tanuló nyelvi ismereteinek, kifejezőképességének, információszerző- és feldolgozó képességének fejlesztése. 2. A tanulásra, a munkavégzésre való motiváció erősítése. 3. A környezettudatos magatartás alakítása. 4. A munkavégzéssel kapcsolatos egészségvédelmi szokások, baleset megelőzési magatartás kialakítása. 5. A tanulók szakmai, munkavégzési kompetenciáinak kialakítása.	

	<p>6. A munkahelyi beilleszkedés, a munkahelyi együttműködés és viselkedés legfontosabb szabályainak elsajátíttatása.</p> <p>7. A környezettudatos magatartás, a gazdaságossági szemlélet alakítása.</p> <p>8. A munkavégzéssel kapcsolatos egészségvédelmi szokások, baleset megelőzési magatartás kialakítása.</p> <p>9. A tanuló nyelvi ismereteinek, kifejezőképességének, információszerző és -feldolgozó képességének fejlesztése.</p> <p>10. Fejlődjön a tanuló önismerete, ismerje meg saját képességeit, formálódjon pozitív jövőképe saját lehetőségeit illetően.</p>
Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>Fejlesztési feladat</p> <p>1. Bővüljön a tanuló szakmai szókinccse, tudása, a praktikus, a hétköznapi élet területén hasznosítható ismeretekkel.</p> <p>2. Szerezzen jártasságot a verbális és nonverbális információszerzésben az elemi anyagismeret területén.</p> <p>3. A tevékenységbe ágyazott ismeretszerzés során fejlődjenek motorikus készségei, tájékozódó képessége, esztétikai érzéke.</p> <p>4. A tudatos balesetmegelőzési magatartás kialakítása érdekében következetesen, minden foglalkozáson fel kell hívni a figyelmet a munka- és balesetvédelmi szabályok betartására.</p> <p>5. Bővüljön a tanuló szakmai szókinccse, tudása, a praktikus, a hétköznapi élet területén hasznosítható ismeretekkel.</p> <p>6. Szerezzen jártasságot a verbális és nonverbális információszerzésben az elemi anyagismeret területén.</p> <p>7. A tevékenységbe ágyazott ismeretszerzés során fejlődjenek motorikus készségei, tájékozódó képessége, esztétikai érzéke.</p> <p>8. A tudatos baleset-megelőzési magatartás kialakítása érdekében, következetesen, minden foglalkozáson fel kell hívni a figyelmet a munka- és balesetvédelmi szabályok betartására.</p>	<p>Kommunikáció: beszédfejlesztés, nonverbális információk értelmezése</p> <p>Osztályfőnöki óra: Egészség-, munka- és környezetvédelem, szervezetünk és igényei, munkavállalás, környezetvédelem, viselkedéskultúra</p> <p>kommunikáció: beszédfejlesztés,</p>

<p>Ismeretek</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ismerje meg a tanuló a szakma gyakorlásához szükséges munka-, baleset- és tűzvédelmi előírásokat. 2. Szerezzen ismereteket, és tapasztalatokat a különféle fonalakról és fonalként felhasznált anyagokról, mivel az anyag tulajdonságai nagyban behatárolják a későbbi felhasználást. 3. Természetes eredetű fonalfajták<ol style="list-style-type: none"> a. növényi eredetű (pamut, len) b. állati eredetű (gyapjú, hernyóselyem). 4. Vegyi eredetű fonalfajták. 5. A fonal készítésének rövid ismertetése (pl.: fonás, eszközei, történeti áttekintés, cérna készítése). 6. A fonalak felhasználása:<ol style="list-style-type: none"> a. Textil készítése b. kézi és gépi előállítás (pl.: szöttesek, szőnyegek, ruhaanyagok) c. Kötött anyag készítése d. kézi és gépi előállítás (pl.: kötések, hurkolások stb.) 7. Ismerje meg a tanuló a szakma gyakorlásához szükséges munka-, baleset- és tűzvédelmi előírásokat. 8. Ismerje a tanuló a különféle fonalakat és fonalként felhasznált anyagokat, mivel az anyag tulajdonságai nagyban behatárolják a későbbi felhasználást.	<p>nonverbális információk értelmezése</p> <p>Számolás-mérés: mérési gyakorlatok, - térbeli tájékozódás, műveletek, mérések, mértékegységek</p> <p>Osztályfőnöki óra: előkészület a felnőtt életre, lakóhelyismeret</p>
<p>Tevékenység</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Végezze el a tanuló a felhasználásra szánt alapanyagok válogatását megadott szempontok (szálvastagság, szín, nagyság, rugalmasság, felhasználhatóság...) szerint. 2. Végezzen csoportosítást, találjon összefüggést a fonalvastagság és a célszerű felhasználás között. 3. Az eltérő módon készült darabok bemutatása, és annak tudatosítása, hogy mind fonalból készültek, de más-más technikával és alapanyagból.	

4. Ajánlott a témakör feldolgozása során fonalakat, cérnákat árusító üzletbe tanulmányi séta szervezése, ahol mód van az anyagok változatosságának bemutatására.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Rugalmasság, merevség, vastagság, állati- növényi eredetű, kötött – hurkolt-, szövött kelmék, kézi- gépi elkészítés, szakíthatóság, festési eljárások megmunkálhatóság függvényében (selyem, pamut, műszál)

Tematikai egység	2. Anyagismeret/textilmentés	Órakeret: 16 óra
Előzetes tudás	<ol style="list-style-type: none"> 1. A megelőző évfolyamokon elsajátított tudáselemek és kompetenciák, ismeretanyag és tevékenységi forma. 2. Aktívan vegyen részt a tanuló a megismert munkafolyamatban. A kommunikációs helyzetekben tartsa be a normákat, illemszabályokat. 3. Legyen fogalma a környezetvédelemről. Ismerjen néhány piktogramot. 4. Képességének megfelelő mértékben használja mérési ismereteit, különös tekintettel a hosszúság és tömeg mérésére. 	
Tantárgyi fejlesztési célok	<ol style="list-style-type: none"> 1. Egyéni képességek szerinti anyagismeret, biztonságos eszközhasználat, a munkavégzéshez szükséges pozitív hozzáállás, a társakat nem zavaró viselkedés. 2. A tanulók szakmai, munkavégzési kompetenciáinak kialakítása. 3. A munkahelyi beilleszkedés, a munkahelyi együttműködés és viselkedés legfontosabb szabályainak elsajátíttatása. 4. A környezettudatos magatartás, a gazdaságossági szemlélet alakítása. 5. A munkavégzéssel kapcsolatos egészségvédelmi szokások, baleset megelőzési magatartás kialakítása. 6. A tanuló nyelvi ismereteinek, kifejezőképességének, információ szerző és-feldolgozó képességének fejlesztése. 7. Fejlődjön a tanuló önismerete, ismerje meg saját képességeit, formálódjon pozitív jövőképe saját lehetőségeit illetően.- 	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>Fejlesztési feladat</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bővüljön a tanuló szakmai szóincse, tudása, a praktikus, a hétköznapi élet területén hasznosítható ismeretekkel. 2. A tevékenységbe ágyazott ismeretszerzés során fejlődjenek motorikus készségei, tájékozódó képessége, esztétikai érzéke, kommunikációja. 3. A tudatos balesetmegelőzési magatartás kialakítása érdekében következetesen, minden foglalkozáson fel kell hívni a figyelmet a munka- és balesetvédelmi szabályok betartására. 4. Szerezzen jártasságot a verbális és nonverbális információszerzésben az elemi anyagismeret területén. 	<p>Kommunikáció: beszédfejlesztés, nonverbális információk értelmezése</p> <p>Számolás-mérés: mérési gyakorlatok, térbeli tájékozódás, műveletek</p>
<p>Ismeretek</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ismerje meg a tanuló a szakma gyakorlásához szükséges munka-, baleset- és tűzvédelmi előírásokat. 2. A munkavégzéshez szükséges alapvető szakmai ismeretek a textilről. 3. Szerezzen a munkavégzéshez szükséges alapvető ismereteket, és tapasztalatokat a különféle textil anyagokról, mivel az anyag tulajdonságai nagyban behatárolják a későbbi felhasználást. 4. Természetes eredetű fonalfajták <ol style="list-style-type: none"> a. növényi eredetű (pamut, len) b. állati eredetű (gyapjú, hernyóselyem) 5. Vegyi eredetű fonalfajták. 6. A fonal tulajdonságai: <ol style="list-style-type: none"> a. Az elkészítés módja (szövés, kötés, hurkolás) 	<p>Osztályfőnöki óra: A szakma gyakorlásához szükséges munka- és tűzvédelmi-, valamint biztonságtechnikai előírások</p> <p>Osztályfőnöki óra: egészség-, munka- és környezetvédelem, szervezetünk és igényei,</p>

Textil és fonamentalő modul -11. évfolyam

<p>b. A színezés technikája (fehérítés, fonal színezése, kész szövet színezése, minta nyomása, filmnyomás, hőnyomás - stb.)</p> <p>c. A kikészítés fajtái (mosás, avatás, kreppelés stb.)</p> <p>d. A textil felhasználásának területei (lakástextil, fehérnemű, ruhanemű, gazdasági textíliák)</p> <p>7. Ismerje meg a tanuló a szakma gyakorlásához szükséges munka-, baleset- és tűzvédelmi előírásokat.</p> <p>8. A textilszínezés színezés technikája (fehérítés, fonal színezése, kész szövet színezése, minta nyomása, filmnyomás, hőnyomás).</p> <p>9. A kikészítés fajtái (mosás, avatás, kreppelés).</p> <p>10. A textil felhasználásának területei: lakástextil, fehérnemű, ruhanemű, gazdasági textíliák.</p> <p>11. Néhány, a mindennapokban gyakran használt szálanyag megkülönböztetése, megnevezése, tulajdonságai, felhasználása textilminták alapján:</p> <p>a. Krepp: (vékony, hullámos felületű, egyszínű vagy nyomott mintás) ágynemű, fehérnemű, gyerekruha alapanyag.</p> <p>b. Flanel: (vastagabb, laza kötésű, puha szövet, mindkét oldalán bolyhozott) hálóruga, ing alapanyag.</p> <p>c. Karton: (közepes vastagságú anyag, vászonkötésű) blúz, ing, nyári ruha, kötény anyaga.</p> <p>d. Kordbársony: (különböző szélességű csíkozott) nadrág, szoknya, dzseki, gyerekruha anyaga.</p> <p>e. Pamutvászon: (vastagabb, vékonyabb vászonkötésű) munkaruha, lakástextil alapanyaga.</p> <p>f. Gyapjúszövet: (eltérő vastagságú, kellemes tapintású) női ruha, kosztüm, férfiöltöny, kabát alapanyaga</p> <p>g. Selyemszövet: (szép fényű, kellemes, puha) blúz, női ruha, sál anyaga.</p> <p>Tevékenység</p> <p>1. Végezze el a tanuló a felhasználásra szánt alapanyag válogatását</p>	<p>lakóhelyismeret</p> <p>Számolás-mérés:</p> <p>mérési gyakorlatok, térbeli tájékozódás, műveletek, mérések, mértékegységek</p>
--	--

Textil és fonalmentő modul -11. évfolyam

<p>több szempont szerint (alapanyag, szín, későbbi felhasználása).</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. A differenciált feladatmegoldásokra jó lehetőséget biztosít a kellékek válogatása, csoportosítása. 3. A válogatás több szempontú lehet (pl. szín, forma, méret, anyag szerint csomagolva, felcímkézve tárolhatók újbóli felhasználásig). 4. Kellő anyagismerettel rendelkezve a környezetében fellelhető textilek elemzése is megtörténhet. 5. Fontos hangsúlyozni, hogy az eltérő anyagok eltérő tulajdonságai miatt, meghatározott területen és összetételben lehet egy időben használni őket. 6. Fontos az anyagismeret a későbbi hibák elkerülése érdekében (pl. színtartósság, mérettartósság, kopásállóság figyelembe vétele). 7. A témakör feldolgozása során mód nyílik a fonalak témakörében tanultak ismétlő rendszerezésére, mivel a szükséges ismeretanyag egy része megegyezik. 8. A munkát kiegészítő és segítő tevékenységek:<ol style="list-style-type: none"> a. Textilekből mintakollekció készítése színek, anyagfajták szerint. b. Az esztétikai érzék fejlesztését segítő szín- és formakompozíciók készítése. c. Ismerkedjen a tanuló az iparművészetben, divatban, lakáskultúrában használt anyagok változatos tulajdonságaival. d. Nézzon képes magazinokat, albumokat, katalógusokat és válogasson adott szempontok szerint a látott képekből.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Textilfajták, rugalmasság, merevség, vastagság, állati- növényi eredetű, kötött – hurkolt- szövött kelmék, kézi- gépi elkészítés, szálirány, vágási szél, festési eljárások, kopásállóság, szakíthatóság, mérettartósság, megmunkálhatóság kellékek.

Tematikai egység	3. Eszközhasználat, baleset megelőzés	Órakeret
		16 óra
Előzetes tudás	<ol style="list-style-type: none"> 1. A munkatevékenység során használatba kerülő eszközök ismerete, funkciójuk, biztonságos és célirányos alkalmazásuk. 2. A munkahely balesetvédelmi ismeretei, anyag és eszköz okozta balesetveszélyről elsajátított tudás, gyakorlati teendők alkalmazása baleset esetén. 	
Tantárgyi fejlesztési célok	<ol style="list-style-type: none"> 1. A munkaterem (munkahely) rendjének betartása. Helyes viselkedési szokások elsajátítása. 2. Biztonságos közlekedés kialakítása a munkaterem eszközei, felszerelései között. 3. A rábízott eszközök, anyagok rendeltetésszerű, balesetmentes használata. Balesetvédelmi ismeretek automatizálása. 4. Egyszerű elsősegély-nyújtási tevékenység elsajátítása. 	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>Fejlesztési feladat</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Követelmény a megbízható szerszám- és eszköz használat, a tisztaság és az eszközök megfelelő karbantartása, a pontos anyagismeret, a munkafázisok sorrendjének egymásutánisága és betartása. 2. Szükséges a folyamatos gyakorlás a műveletek balesetmentes algoritmizálásának elsajátításához. <p>Ismeretek</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Megismertetni a szakma gyakorlásához szükséges munka- és tűzvédelmi, valamint biztonságtechnikai előírásokat. Munkavédelmi szabályok. 2. Felismerni a munkavégzés közben előforduló veszélyforrásokat és jelezni, hogy megtehetőek legyenek az elhárításhoz szükséges intézkedések. Kitartó, biztonságos munkát végezni. 3. Alkalmazni a balesetvédelmi előírásokat. 	<p>Számolás- mérés: mérési gyakorlatok</p> <p>Környezet és egészségvédelem</p> <p>Életvitel és egészséges életmódra nevelés</p> <p>Osztályfőnöki óra:</p>

<p>4. Az ismeretek elsajátítása érdekében elsősegélynyújtó bemutatók, tájékoztató jellegű filmek, könyvek, figyelem felhívó plakátok, piktogramok, prospektusok megtekintése elengedhetetlen. Szükséges a rendszeres gyakorlás feltételezett (vagy valódi) baleset esetén - a lehetőség adta helyzet felismerésének és alkalmazásának gyakorlati kivitelezése.</p>	<p>Iskolai - és munkahelyi mentálhigiéne</p>
<p>Tevékenység</p>	<p>A tudatos baleset-megelőzési magatartás kialakítása érdekében következetesen minden gyakorlati foglalkozás előtt, a munkafolyamat alkalmazása során fel kell hívni a figyelmet a munkavédelmi szabályok betartására.</p>
<p>1. A jó közérzet és hatékony munkavégzés feltételei az időközönként beiktatott rövid mozgásos feladatok, gimnasztikai gyakorlatok vagy más, esetleg a szabadban végzett mozgásos tevékenységek.</p> <p>2. Lényeges a derűs légkör megteremtése. Munka közben zenehallgatással, a munkatevékenységhez kapcsolódó témákról való beszélgetéssel oldhatjuk a feszültséget, kerülhetjük el a balesetet (monotónia túrés).</p> <p>3. Tanulmányi séta a mentőállomásra, baleseti ambulanciára. Jó mentális közérzet biztosítása az egyéni igények és az adott lehetőségek figyelembevételével.</p> <p>4. Nagy gondot kell fordítani a munkavédelmi, biztonságtechnikai szabályok, eljárások tudatosítására, betartására. Ezt végezhetjük az oktatást megelőzően naponta, tantárgyi témakörök előtt és a gyakorlati munka folyamatában rendszeresen. A gépek biztonságos használatára tudatosan fel kell készíteni a tanulókat. Meg kell ismertetni őket a balesetveszély lehetőségeivel, a biztonságos munkavégzés feltételeivel. Az eszközök használatánál figyelmeztetni kell őket, hogy saját és társai testi épségére különösen figyelniük szükséges. A gépek egyszerű karbantartási munkáinál, általuk is végezhető javításoknál meg kell követelni a biztonságtechnikai szabályok betartását. A feladatok elvégzésének értékelésekor minden esetben ki kell térni a munka minőségi, mennyiségi teljesítménye mellett annak biztonságos elvégzésére is.</p> <p>5. Elsősegélynyújtás gyakorlása, kisebb sérülések esetén.</p>	

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Szűrő-vágó eszköz, karbantartás, pormaszk, érintésvédelem, poroltó, elektromos eszköz, allergia, fonal-, textilvergő (körkés) hatása, pánik, elsősegélynyújtás, fertőtlenítés, vérzéscsillapítás, nyomókötés, fájdalomcsillapító szer, hívószám, sürgősség, ambulancia.
------------------------------------	---

Tematikai egység	4. Fonalmentés menete	Órakeret 80 óra
Előzetes tudás	<ol style="list-style-type: none"> 1. A megelőző évfolyamokon elsajátított tudáselemek és kompetenciák, ismeretanyag és tevékenységi forma. 2. Tudjon részt venni a megismert munkafolyamatban. A kommunikációs helyzetekben tartsa be a normákat, illemszabályokat. 3. Tanulja meg a szocializált viselkedést, tartsa szükségesnek a szabályok, normák betartását. 4. Legyen fogalma az ember környezetalakító tevékenységéről, a környezetvédelemről. Ismerje a piktogramok alkalmazásának jelentőségét. 5. Képességének megfelelő mértékben tudja használni mérési ismereteit, különös tekintettel a hosszúság és tömeg mérésére. 	
Tantárgyi fejlesztési célok	<ol style="list-style-type: none"> 1. A tanulók szakmai, munkavégzési kompetenciáinak kialakítása. 2. A munkahelyi beilleszkedés, a munkahelyi együttműködés és viselkedés legfontosabb szabályainak elsajátíttatása. 3. A környezettudatos magatartás alakítása. 4. A munkavégzéssel kapcsolatos egészségvédelmi szokások, baleset megelőzési magatartás kialakítása. 5. A tanuló nyelvi ismereteinek, kifejezőkészségének, információ-szerző és-feldolgozó képességének fejlesztése. 6. Fejlődjön a tanuló önismerete, ismerje meg saját képességeit, formálódjon pozitív jövőképe saját lehetőségeit illetően. 	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
--	----------------------------

<p>Fejlesztési feladat</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sajátítsa el a tanuló, képességeinek megfelelően a szakma gyakorlati tevékenységeit. 2. Tartsa be a munkarend, a beilleszkedés, a munkahelyi együttműködés alapszabályait. 3. Takarékos, gazdaságos szemlélet erősítése (pl. fonalgubanc feltekerése a legkevesebb veszteséggel). 4. A tudatos baleset-megelőzési magatartás kialakítása érdekében következetesen, minden foglalkozáson fel kell hívni a figyelmet a munka- és balesetvédelmi szabályok betartására. 5. Az önellenőrzés fontosságának a felismertetése és gyakoroltatása. 6. Legyen képes örömmel, aktívan, és kitartóan végezni a tevékenységeket. 7. Legyen képes a megtanult munkafolyamatokat egyre nagyobb önállósággal, a szükséges anyagok és eszközök célszerű megválasztásával elvégezni. 8. Munkáját folyamatában ellenőrizze, szükség szerint segítséggel/önállóan javítsa. 	<p>Osztályfőnöki óra: előkészület a felnőtt életre</p> <p>Számolás-mérés: mérési gyakorlatok, térbeli tájékozódás, műveletek, mérések, mértékegységek</p> <p>Kommunikáció: beszédfejlesztés, nonverbális információk értelmezése</p>
<p>Ismeretek</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ismerje meg a tanuló a szakma gyakorlásához szükséges munka-baleset- és tűzvédelmi előírásokat. 2. Ismerje a tanuló a munkafázisokat és azok sorrendjét. Ismerje a szükséges eszközöket és azok rendeltetésszerű használatát. 	<p>Osztályfőnöki óra: Egészség-, munka- és környezetvédelem, szervezetünk és igényei, munkavállalás, viselkedéskultúra.</p>
<p>Tevékenység</p> <p>A fonalak, cérnák, a szövött-, kötött- és hurkolt kelmék feldolgozhatóságának főbb műveletei:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. válogatás: a felhasználásra szánt alapanyag válogatása több szempont alapján (szín, minőség, alapanyag összetétele...) az adott lehetőségeknek megfelelően 2. bontás: kötött termékek bontása, kellékek eltávolítása (gombok, kapcsok, húzózárok, zsebek, válltömések, tépőzárok, bélés 	<p>Környezet és egészségvédelem: egészség-, munka- és környezetvédelem, szervezetünk és</p>

<p>lefejtése), kézzel kötött termékek fejtése, géppel kötött termékek bontása, a bontás megkezdése (a megfelelő hely megkeresése)</p> <p>3. gombolyítás: az adott hosszúságot meghaladó fonal szálakat segédeszközre vagy kézfejre tekeri, az előre meghatározott fonalhosszúságnál rövidebb szálak gyűjtése külön történik, a szálakat, szükség szerint összecsomózva vagy csomózás nélkül kell gombolyítani</p>	<p>igényei, munkavállalás, viselkedéskultúra</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>válogatás, bontás, fejtés, gombolyítás, kellékek, eszközök (bontótű, olló)</p>

Tematikai egység	5. Textilmentés menete	Órakeret 80 óra
<p>Előzetes tudás</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. A megelőző évfolyamokon elsajátított tudáselemek és kompetenciák, ismeretanyag és tevékenységi forma. 2. Tudjon részt venni a megismert munkafolyamatban. A kommunikációs helyzetekben tartsa be a normákat, illemszabályokat. 3. Tanulja meg a szocializált viselkedést, tartsa szükségesnek a szabályok, normák betartását. 4. Legyen fogalma az ember környezet alakító tevékenységéről, a környezetvédelemről. 5. Ismerje a piktogramok alkalmazásának jelentőségét. 6. Képességének megfelelő mértékben tudja használni mérési ismereteit, különös tekintettel a hosszúság és tömeg mérésére. 	
<p>Tantárgyi fejlesztési célok</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. A tanulók szakmai, munkavégzési kompetenciáinak kialakítása. 2. A munkahelyi beilleszkedés, a munkahelyi együttműködés és viselkedés legfontosabb szabályainak elsajátíttatása. 3. A környezettudatos magatartás alakítása. 4. A munkavégzéssel kapcsolatos egészségvédelmi szokások és tudatos baleset megelőzési magatartás kialakítása. 5. A tanuló nyelvi ismereteinek, kifejezőkészségének, 	

	<p>információszerző és -feldolgozó képességének fejlesztése.</p> <p>6. Fejlődjön a tanuló önismerete, ismerje meg saját képességeit, formálódjon pozitív jövőképe saját lehetőségeit illetően.</p>
--	--

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>Fejlesztési feladat</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sajátítsa el a tanuló, képességeinek megfelelően a szakma gyakorlati tevékenységeit. 2. Tartsa be a munkarend, a beilleszkedés, a munkahelyi együttműködés alapszabályait. 3. Az önellenőrzés fontosságának a felismertetése és gyakoroltatása. 4. Takarékos, gazdaságos szemlélet erősítése 5. A tudatos baleset-megelőzési magatartás kialakítása érdekében következetesen, minden foglalkozáson fel kell hívni a figyelmet a munka- és balesetvédelmi szabályok betartására. <p>Ismeretek</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ismerje meg a tanuló a szakma gyakorlásához szükséges munka-, baleset- és tűzvédelmi előírásokat. 2. Ismerje a munkafázisokat és azok sorrendjét. 3. Ismerje meg minta utáni egyszerű formájú textilből készíthető termékeknél a szabás, varrás, vasalás fogalmát, eszközeit tudja megnevezni, kiválasztani, és képességeiktől függően a folyamatát is tudja elvégezni. a minőségi követelményeknek megfelelően. 4. Ismerje fel, segítséggel nevezze meg textilminták segítségével a ruhaiparban feldolgozásra kerülő textilméterárúk, kellékek, rövidárúk fajtáit nyersanyaguk, szerkezetük, felhasználási területük és kereskedelmi elnevezésük szerint. 5. Ismerje meg a szakma gyakorlásához szükséges munka- és tűzvédelmi, valamint biztonságtechnikai előírásokat. 	<p>Osztályfőnöki óra előkészület a felnőtt életre Egészség-, munka- és környezetvédelem, szervezetünk és igényei, munkavállalás, környezetvédelem, viselkedéskultúra</p> <p>Számolás-mérés: mérési gyakorlatok: térbeli tájékozódás, műveletek, mérések, mértékegységek</p> <p>kommunikáció: beszédfejlesztés, verbális és nonverbális információk értelmezése</p>

<p>Tevékenység</p> <p>1 <u>Válogatás:</u></p> <p>a. A munkában részt vevő tanulók irányítás mellett a felhasználásra szánt alapanyagok válogatását több szempont alapján (szín, alapanyag), az adott lehetőségeknek megfelelően végezzék el.</p> <p>b. A válogatást értelemszerűen az adott alapanyagok tulajdonságai, és a felhasználás célja határozzák meg.</p> <p>c. Célszerű már a válogatás során figyelembe venni a majdani elvégzendő szükséges munkafolyamatokat is (pl.: gombokat le kell majd venni, bélést ki kell fejteni stb.).</p> <p>2 <u>Bontás, a kellékek eltávolítása a textilről:</u></p> <p>a. a gombok, kapcsok, zárok lefejtése, levágása</p> <p>b. a bélés kifejtése</p> <p>c. kellékek elkülönítése, válogatása</p> <p>3 <u>A textil szétfejtése:</u></p> <p>a. bontás megkezdése, a megfelelő hely megkeresése</p> <p>b. az összevarrt anyag fejtése a varrás mentén</p> <p>c. a fejtés különböző módjának elsajátítása (pl. ollóval, célszerszámmal, szálkihúzással stb.)</p> <p>d. a fejtett anyag tisztítása a felesleges szálak eltávolításával, az anyag simítása, válogatása nagyság szerint</p> <p>4 <u>A textil darabolása a majdani felhasználás szerint</u></p> <p>a. Csík tépése rongyszőnyeg készítéséhez:</p> <p>b. a csík szélességének kimérése centiméterrel, vagy sablonnal</p> <p>c. az anyag bevágása a kimért helyen</p> <p>d. az anyag repítése száliránynak megfelelően</p> <p>e. amennyiben az anyag nem téphető, a megfelelő szélesség kimérése és bejelölése után elvágása ollóval</p> <p>f. az azonos anyagú és szélességű, színű csíkok összeöltése megfelelő színű fonallal és a kapott csík feltekerése orsóra</p>	<p>Osztályfőnöki óra:</p> <p>Egészség-, munka- és környezetvédelem, szervezetünk és igényei, munkavállalás, környezetvédelem, viselkedéskultúra</p>
--	---

<p>g. az így előkészített textilcsíkok mérés és csomagolás után kerülnek felhasználásra.</p> <p>5. <u>A textil egyenesre vágása bomlást gátló ollóval változatos célú felhasználásra:</u></p> <p>a. foltvarrás alapanyagainak előkészítése céljából (Patchwork): ebben az esetben kiemelkedően fontos a megfelelő, válogatott méretek szerinti gyűjtés, csomagolás és tárolás; a feldarabolt anyagok csoportosítása lehetőséget nyújt a tanult ismeretek önálló alkalmazására</p> <p>b. falvédő textilkép, apró áruk készítéséhez alkalmas alapanyagok előkészítése: a gondosan feldarabolt anyagok megfelelő válogatás és csomagolás után kerülnek későbbi felhasználásra.</p> <p>c. Retextil</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Szabás, darabolás, bontás, fejtés, varrás, csomózás, hurkolás, foltvarrás, mérés, szálirány

Tematikai egység	6. Kapcsolódó más gyakorlati tevékenység /üzemlátogatás, tanulmányi kirándulás/	Órakeret 16 óra
Előzetes tudás	<ol style="list-style-type: none"> 1. A textil és fonal alapanyagainak ismerete. 2. Elkészítésük, feldolgozásuk módja, tulajdonságaik, fajtájuk elnevezés szerint, színviláguk a megmunkálhatóság tükrében, felhasználási területeik. 	
Tantárgyi fejlesztési célok	<ol style="list-style-type: none"> 1. A textil és fonal ismerete, textiltől és fonaltól készített ruházati és használati darabok újra felhasználhatóságának megismerése, ismételt értékteremtő voltuk felismertetése. 2. Esztétikai érzékük fejlesztése és a szociális alkalmazkodás elsajátítása az ismeretszerzés alatt. Nemzeti identitás erősítése a néphagyományokkal való találkozás által. 	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
--	----------------------------

<p>Fejlesztési feladat</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ismerkedjen meg az iparművészetben, divatban, lakáskultúrában, népművészetben használt anyagok változatos tulajdonságaival. 2. A textil és fonalmentéssel kapcsolatos ismereteit bővítse a gyakorlati tapasztalatszerzéssel az újrahasznosítás érdekében. <p>Ismeretek</p> <p>Tájékozódjon magazinok, katalógusok, albumok segítségével is a szakma elsajátításához nélkülözhetetlen ismeretek megszerzése érdekében.</p> <p>Tevékenység</p> <p>A szakórák jelentős részét a műhelyben töltik a tanulók. Hasznos, ha többször van módjuk fonalboltban, textil- és ruhanemű boltban, használtruha kereskedésekben (turkálókban), rövidáru üzletekben, ruháüzletekben, varrodában, butikokban tanulmányi látogatások keretében gyakorlati tapasztalataikat bővíteni, közvetlen kapcsolatba kerülni a munkatevékenységük alapanyagaival.</p> <p><u>Ajánlott a helyi és környékbeli lehetőségek figyelembe vétele:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. tájházak megtekintése 2. szövő műhelyek látogatása 3. népművészeti egyesületek és központok megtekintése 4. művelődési házak kézműves foglalkozásain, kiállításain való részvétel 5. múzeumok látogatása /Néprajzi Múzeum, Népművészeti és képzőművészeti tárlatok, kiállítások/ 6. ruhagyűjtő konténer felkutatása, működésének, funkciójának megismerése 7. helyi kulturális központok programjain, kiállításain való megjelenés 8. értelmi fogyatékosok nappali ellátó otthonai, napközi otthonai, és azok tevékenységeinek, foglalkozásainak megtekintése.	<p>Osztályfőnöki óra: Felkészülés a felnőtt létre-otthon, lakberendezés, munkabér beosztása, vásárlás</p> <p>Környezet és egészségvédelem: Életvitel és egészséges életmódra nevelés</p> <p>Kommunikáció: olvasás</p> <p>Számolás- mérés: mérési gyakorlatok, mértékegységek, tervezés, kalkuláció</p>
--	--

Kulcsfogalmak/ fogalmak	tapasztalatcsere, tanulmányi kirándulás, tájház, kiállítás, konténer, turkáló, útiterv, hasznosítás, néphagyomány, divat, lakáskultúra, iparművészet
------------------------------------	--

Tematikai egység	7. Mérés, csomagolás, tárolás	Órakeret 8 óra
Előzetes tudás	Az újra hasznosításra kerülő textil és fonaltermékek, ruha kiegészítők és más kapcsolódó termékek ismerete.	
Tantárgyi fejlesztési célok	<ol style="list-style-type: none"> 1. A témaegység célja, hogy a tanulókat differenciáltan készítse fel az iskolai tanulmányok befejezése utáni munkavégzésre, lehetőséget nyújtva számukra, hogy védőmunkahelyen és ép emberek között, a nyílt munkaerőpiacon (egyéni megsegítéssel), felnőttként munkát vállaljanak. 2. A textil és fonalmentésből nyert anyagok mérése, szakszerű tárolása. 3. Újrahasznosítás után a kész termékek csomagolása a környezetvédelmi és balesetvédelmi szempontok figyelembevételével. 4. Raktárrend kialakítása adott szempontok szerint. 	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>Fejlesztési feladat</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A munkafolyamatok végzése módot ad az esztétikai érzék és fantázia fejlesztésére is, amennyiben a termékek későbbi felhasználási lehetőségei szóba kerülnek. 2. Képesé kell tenni a tanulókat a munkafegyelem és a munkavégzés alapvető szabályainak és az alapvető munkavédelmi és balesetmegelőző szabályok betartására. 3. Legyenek képesek az adott feladat szerinti tevékenységeket algoritmizálva elvégezni. 4. Az utasításnak megfelelő helyen és módon tudják az elkészült 	<p>Erkölcstan: - alkalmazkodási képesség, interperszonális kapcsolatok fenntartása</p> <p>Kommunikáció:</p>

<p>termékeket tárolni és értékesítéshez, ajándékozáshoz előkészíteni.</p> <p>5. Legyenek képesek az adott helyen használt egyszerűbb eszközöket megfelelően használni.</p> <p>6. Vegyék figyelembe az anyagok tulajdonságait (nagyság, súly, merevség) az esztétikus és hibátlan csomagolás érdekében.</p> <p>Ismeretek</p> <p>1. Ismerje meg a különféle csomagoló és tároló anyagokat, legyen képes az adott feladatnak megfelelőt kiválasztani és felhasználni.</p> <p>2. Ismerje és tudja csoportosítani a félkész- és kész termékeket, azokat megfelelően válogatni, csomagolni.</p> <p>3. Ismerje a csomagolás szempontjait és tudja előkészíteni a terméket a csomagoláshoz.</p> <p>Tevékenység</p> <p>1. <u>Mérés</u></p> <p>a. A kellő súlyt elérő fonalgombolyag végét rögzíteni kell. Igény szerint a súlyt és a termék nevét feltüntetve célszerű csomagolni az elkészült munkát tárolásra és raktározásra előkészítve.</p> <p>b. Legmegfelelőbb méretbeli megállapodás szerint válogatni a fonalakat, textíliákat, kelméket, félkész- és kész termékeket, megkönnyítve a célszerű felhasználásukat.</p> <p>2. <u>Csoportosítás:</u></p> <p>a. Tároló dobozokban, címkézéssel ellátva:</p> <p>b. a munka során lefejtett kellékek tárolására, válogatására (gombok, húzózárok, kötöző anyagok, tépőzárok, patentok, tömőanyagok, válltömések, bélésanyagok),</p> <p>c. célszerszámok, ollók, ragasztó anyagok, csomagolási anyagok, mérést szolgáló eszközök (mérleg, mérőszalag), sablonok,</p> <p>d. egyéb kiegészítő anyagok.</p> <p>3. <u>Csomagolás:</u> a munka során összegyűlt kellékek (nem textilanyagok), a gondosan feldarabolt anyagok, kész termékek, ajándéktárgyak, lakástextíliák, dekorációs anyagok megfelelő</p>	<p>utasítás megértése, szakmai nyelv alkalmazása, segítségkérés</p> <p>Környezet és egészségvédelem: Életvitel és egészséges életmódra nevelés</p> <p>Számolás-mérés: mérési gyakorlatok, súly- és hosszúságmérés</p> <p>Környezet és egészségvédelem: egészséges életmód szabályainak betartása, balesetmentes környezet kialakítása a munkaterületen, környezet szennyezés megelőzése az újrahasznosítás által</p> <p>Osztályfőnöki óra:</p>
--	--

Textil és fonalmentő modul -11. évfolyam

<p>válogatása, csomagolás, címkézés, esetleges kezelési utasítás után kerülnek a későbbi felhasználóhoz. (Textil KRESZ).</p> <p>4 <u>Tárolás:</u> a raktározáshoz szükséges anyagok, eszközök, kellékek, termékek elhelyezése, azok megfelelő körülményeinek.</p> <p>5 <u>Foltvarrás alapanyaga céljából (Patchwork):</u></p> <p>a. megfelelő, válogatott méretek szerinti gyűjtés, csomagolás és tárolás,</p> <p>b. textilkép, falvédő készítéséhez alkalmas alapanyagok előkészítése.</p>	<p>tűzvédelmi, munkavédelmi, baleset megelőzési ismeretek</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>mérés, csoportosítás, tárolás, címkézés, válogatás, csomagoló anyagok, segédanyagok, foltvarrás</p>

Tematikai egység	8. Textil-és fonalmentés termékeinek mindennapi hasznosítása	Órakeret 40 óra
Előzetes tudás	<ol style="list-style-type: none"> 1. A megelőző évfolyamokon elsajátított tudáselemek és kompetenciák, ismeretanyag és tevékenységi forma. 2. Textil- és fonalmentés menetének ismerete és gyakorlati megvalósítása, kapcsolódó eszközei. 3. Kézi alapvarrások. 4. A szakma gyakorlásához szükséges munka- és tűzvédelmi, valamint biztonságtechnikai előírások (eszközök, gépek, segédanyagok használata). 	
Tantárgyi fejlesztési célok	<ol style="list-style-type: none"> 1. Különféle textilekből, kelmékből és fonalakkól készített ruházati és használati darabok újra felhasználhatóságának megismerése, ismételt értékteremtő voltuk felismertetése. 2. Tárgyalkotó képesség, fantázia, esztétikai érzék fejlesztése. 3. Az alkalmazkodó képesség fejlesztése, mely által képessé válik arra, hogy huzamosabb ideig végezze a kijelölt munkát, a szükséges öltözék és eszközök kiválasztásával. 4. Legyen képes utasításokat végrehajtani. 	

	<p>5. Ismerje meg, hogy a munkának értéke van</p> <p>6. Törekedjen a képességei szerinti pontos munkavégzésre.</p> <p>7. Tudatosuljon benne, hogy az elkészített termékek, tárgyak a mindennapokban használatos cikkeként, ajándék- és lakásdekorációs célokra is felhasználhatók.</p>
--	--

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>Fejlesztési feladat</p> <p>1. A szakma elsajátításának próbaköre a tanult elméleti ismeretek eredményes gyakorlati alkalmazása.</p> <p>2. A képzés kezdeti szakaszán különösen, de mindvégig igen fontos a motiváltság érdekében, hogy a tanulók munkájának eredménye, a kész munkadarab használhatósága nyilvánvaló legyen. Készítése során sikerélményhez jussanak.</p> <p>3. Tudatosuljon, hogy a kézimunkával készített termékek előállítása munkaigényes és időigényes folyamat, ami felértékeli az elkészült tárgyat.</p> <p>4. Válgjon képessé különböző ruhadarabokhoz a megfelelő anyagot, kelléket kiválasztani, az összedolgozhatóság, kezelhetőség figyelembe vételével.</p> <p>5. Tudatosuljon benne munkavégzése során az a tény, hogy munkája környezetvédelmi célokat szolgál. Tevékenységük által a feleslegesnek tűnő „hulladékból” hasznos termék készül.</p> <p>6. Ismerje meg az egyszerűbb női- és férfi ruhadarabokat, azok készítésének módját az alapanyag sajátosságainak figyelembevételével.</p> <p>7. A tanulók az alapvető textil- és fonalmentési technológiai eljárásokat és a megmunkálási műveletek logikai sorrendjét megismerjék, és alkalmazzák azokat a különböző textíliák anyagminőségek, színek és összetevők szerinti szétválogatásnál, ruhabontásnál, textilhasításnál, összevarrás, fonalképzés,</p>	<p>Környezet és egészségvédelem:Életvitel és egészséges életmódra nevelés</p> <p>Testnevelés: kézügyesség és finommotorika fejlesztés</p> <p>Környezet és egészségvédelem: precizitás, pontosság, esztétikai érzék</p> <p>fejlesztése, a tanulók munkavégző képessége</p> <p>kibontakozhasson</p> <p>Számolás- mérés: mérési gyakorlatok.</p> <p>Kézügyesség, szín-, forma- és arányérzék, szemmérték fejlődése</p>

<p>gombolyítás, feldolgozás munkafázisainál.</p> <p>8. A tudatos baleset-megelőzési magatartás kialakítása érdekében következetesen minden gyakorlati foglalkozás előtt, a végzendő munkafolyamat végzése során fel kell hívni a figyelmet a munkavédelmi szabályok betartására.</p>	<p>precizitás, pontosság esztétikai érzék fejlesztése mérési ismeretek, szín és forma ismeret.</p>
<p>Ismeretek</p> <p><u>Anyagismeret (fonal és textil):</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Felmérni a javítások, átalakítások lehetőségeit a textíliák során rendelkezésre álló textíliák és kelmék közül az esztétikai és gazdaságossági szempontok figyelembe vételével, és azokat lehetőség szerint önállóan elkészíteni. 2. Tudatosítsuk a fiatalokban, hogy a segítségkérés és a feladatok ellenőrzése természetes része az életnek, ne féljenek jelezni gondjaikat, miközben legyenek büszkék teljesítményükre. 3. Ismerje, és a gyakorlatban legyen képes használni a szabás és a varrás kézi eszközeit (olló, körkés, bontótű, gombostű, szabókréta, illanó filc). 4. Ismerje fel, és ha képességei lehetővé teszik, irányítás és ellenőrzés mellett alkalmazza a tárgykészítés során a felsorolt (asztali szövő léc, szövő keretek, karmantyúk, övszövők, varrógép) eszközöket. 5. Lehetőség szerint ismerje meg a varrógépek általános felépítését, a varráshoz használatos eszközök használatát, a gép működtetését és kezelését (minden esetben oktató segítségével és felügyelete mellett). 6. Ismerje és tudja működtetni a vasaláshoz használt berendezéseket. 7. Ismerje fel a textilműhelyben lévő gépek és eszközök rendellenes működését, tudjon segítséget kérni. 8. Fantáziája és esztétikai érzéke segítségével próbálja kiválasztani a különböző típusú textíliákhoz a megfelelő kellékeket, közbélésanyagokat azokból új tárgyat előállítva.	<p>Osztályfőnöki óra: munkahelyi balesetvédelmi szempontok figyelembe vétele, csomagolás és tárolás</p>

Tevékenység

1. A textíliák és fonalmentés során megismert kiegészítőket és kellékanyagokat sikeresen fel tudja használni egy új, hasznos tárgy elkészítésére (gombok, zipzár patent, tépőzár, válltömés, gumi, csipke).
2. A technológia részműveleteit minden esetben a munkamódszert átadó közvetlen irányítása mellett bemutatás, betanítás után készíti el, figyelve a konkrét textília formai megoldásainak, alap- és kellékanyagainak, valamint a rendelkezésre álló eszközök (esetleges gépek) alkalmazásának lehetőségeire.
3. A munkafolyamat bemutatása után egyénileg végezzék a tanulók a munkát. A tanár/szakoktató korrigálja az eszközhasználatot, tanácsadással segítsen, dicsérettel ösztönözzön, de az önálló munkavégzést biztosítsa.
4. Eszközök segítségével rongyszövés:
  - a. textil-és fonalgombolyagok felhasználása asztalra szerelt szövőlécen (tüskén) való szövésre
  - b. álló és fekvő szövőszéken való feldolgozására (terítők, lábtörlők, falvédők stb.)
  - c. szalagszövőn való fonalgombolyagok felhasználására (övek, szalagok, mobiltelefon tartók, könyvjelzők, zsebkendő tartók stb.)
  - d. kötés, horgolás (kötőtűk és horgolótűk segítségével, egyedi technikákkal)
5. Apróáruk készítése a mentett fonalak, textíliák felhasználásával:
  - a. Egyszerű használati és lakberendezési cikkek, ajándéktárgyak textíliák és kelmék tárgyalakozással történő újrahasznosításával.
  - b. E munkafolyamat végzése módot ad az esztétikai érzék és fantázia fejlesztésére is, amennyiben a későbbi felhasználás lehetőségei szóba kerülnek.
6. Varrás (kézi, gépi):
  - a. egyszerű szabásmintákat a mintaívokről (lehetőség szerint, egyéni képességeikhez mérten) tudjon kiszabni olló

	<p>használatával,</p> <p>b. egyszerűbb textilkép elkészítése,</p> <p>c. babaruha varrása (textil, gomb, fonal és szalagok kombinálásával egyéni munkadarabok elkészítésére is alkalmat kell teremteni a tanulóknak),</p> <p>d. textildoboz,</p> <p>e. mobiltelefon tartó,</p> <p>f. bevásárló szatyor,</p> <p>g. zsebkendőtartó,</p> <p>h. patchwork tárgyak (párnák, kisterítők),</p> <p>i. portörölők,</p> <p>j. konyhai edényfogó kesztyűk,</p> <p>k. tornazsákok, tisztasági csomag zsákjai,</p> <p>l. gyermekjátékok,</p> <p>m. textil kitűzők (ékszerek, névtáblák, csoporthoz való tartozás jelzésére alkalmazhatóan),</p> <p>n. bábok (tantárgyi- és terápiás, iskolai fejlesztési célokra),</p> <p>7. Filc alapanyagú ajándéktárgyak, applikációs díszek.</p> <p>8. Makramé csomózás.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	bontás, szabásminta, kellékek, varrás, varrógép, környezetvédelem, újrahasznosítás, kézimunka	

Tematikai egység	9. Ismétlés, rendszerezés	Órakeret 16 óra
Előzetes tudás	Tanult, elsajátított ismeretek	
Tantárgyi fejlesztési célok	Rendszerezés, önálló alkalmazás	

Követelmények – Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
--	----------------------------

<p>Fejlesztési feladat</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A tanulási idő során fokozatosan végezze egyre önállóbban a munkát. 2. Legyen módja arra, hogy önállóan tervezze meg a munkadarabot, a munka fázisait, a munkavégzéshez szükséges eszközöket és időt. 3. A gyakorlati kerettanterv elsajátítása során a munkafolyamatokat fokozatosan egyre önállóbban végezze a feladat megállapításától, a szükséges eszközök és munkafolyamatok megtervezésén túl a feladat megfelelő minőségben és időben történő elvégzéséig. 4. Az oktatási intézményben a több-éves fejlesztő munka során felszínre kell hozni a fiatalok egyéni képességeit, az esetleges hiányok csökkentésére egyéni korrekció biztosításával. 5. A képzés során a gyakorlati kerettanterv gyakorlati célzott tevékenységeit tanári irányítással, jól begyakorolt rutinnal kell végezniük, ami később a biztonságos munkavégzésüket segíti. 6. A gyakorlati kerettanterv során nagy lehetőség és szükség is van az egyéni, helyi sajátosságok figyelembe vételére, és ennek tudatában kell a megfelelő, aktuálisan szükséges területre vonatkozó ismereteket aktualizálni és alkalmazni.	<p>Számolás- mérés: mérési gyakorlatok</p> <p>Osztályfőnöki óra: munkavédelmi ismeretek</p> <p>Környezet és egészségvédelem: életvitel és egészséges életmódra nevelés, környezet-védelmi ismeretek, munkavédelmi ismeretek, iskolai- és munkahelyi mentálhigiéné</p>
<p>Ismeretek</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A munkafolyamat állandó értékelése és a megfelelő segítségnyújtás kellően felkészít erre. 2. A fiatalokban tanulmányaik során kialakulnak a társas együttélés alapvető szokásai, önkiszolgálási szintjük lehetővé teszi számukra a viszonylagos önállóságot. 3. Az ismert hely és személyek megnyugtató háttérrel jelentenek számukra ahhoz, hogy eleinte több, majd kevesebb segítséggel az iskolán kívüli színtereken is biztonságosan mozogjanak.	
<p>Tevékenység</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A munkafázisok sorrendjének ismerete és betartása követelmény.	

Pécsi Éltes EGYMI
Készségfejlesztő Iskola
2016

Textil és fonalmentő modul -11. évfolyam

<p>Ehhez folyamatosan gyakorolni szükséges a műveleteket, az egyes munkafázisok pontos elvégzését.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. A jó közérzet és hatékony munkavégzés szükségessé teszi az időközönként beiktatott rövid mozgásos feladatokat, gimnasztikai gyakorlatokat vagy más esetleg a szabadban végzett mozgásos tevékenységet. 3. Jó hatású a munka közben halk zene hallgatása, beszélgetés a munkatevékenységhez kapcsolódó témákról, derűs légkör biztosítása. 4. A tanulási idő során fokozatosan egyre önállóbban dolgozzon. 5. Legyen módja arra, hogy önállóan tervezze meg az elvégzendő munkát, annak fázisait, a munkavégzéshez szükséges eszközöket és időt. 6. A munkafolyamat állandó értékelése és a megfelelő segítségnyújtás kellően felkészít erre. 7. Az iskola fontos partnere a család, a szülő, aki megfogalmazza igényét és elvárásait az iskolával szemben. Ez az igény minden esetben realitáson alapuljon. Ennek érdekében törekedjen az oktatási intézmény és a pedagógus a harmonikus szülő – iskola – munkahely együttműködésre, a tanulók későbbi kiegyensúlyozott, megelégedett, tartalmas életéhez.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	munkadarab, anyagok, eszközök, balesetvédelem